

Markovits Judit

szakpedagógus, mediátor

Egy szakmai projekt sikeres megvalósulása a Fecskefészek Evangélikus Óvodában

A Magyarországi Evangélikus Egyház 2011-ben döntött arról, hogy átveszi az 1936 óta Pestszentlőrincen működő állami általános és középiskolát, és megalapítja a Sztehlo Gábor Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnáziumot. Ez a tanév a nyolcadik, amelyben az egyház missziói feladatának is eleget téve nevelnek-oktatnak, és átadják a keresztény értékrendet az odajáró gyerekeknek és családjaik számára. Az Intézmény Budapest XVIII. kerületében több telephelyen helyezkedik el. Ebben a dinamikusan fejlődő, nagy lakosságú kerületben nem könnyű a különböző korú gyermekek életét megszervezni.

„... a szeretet halkán lép,
és áthatja az egész életet...”

(Sztehlo Gábor)

Vicziánné Salla Ildikó célja az volt, hogy eredményes pedagógiai munkával megnyerjék a környékbeli családokat arra, hogy gyermekeiket hároméves

kortól a középiskola befejezéséig, az érettségi megszerzéséig, a Sztehlo Gábor Evangélikus Iskolába járassák. Ahhoz, hogy mindez megvalósulhasson, a magas színvonalú pedagógiai munkához a személyi-tárgyi feltételeket biztosítani kell. Az összetett és nagy létszámú intézmény vezetőjének van bőven feladata, de őt ez a kihívás folyamatos gondolkodásra, tervezésre ösztönözi.

A helyszín

A pestszentlőrinci Fecskefészek óvoda nevelőközössége 2018 szeptemberében elhatározta, hogy névadójuk, **Sztehlo Gábor evangélikus lelkész születésének 109. évfordulója** alkalmából, életét és munkásságát – egy héten keresztül tartó projekt keretében – megismerteti a kicsik korosztályával. Projektjük a „Sztehlo Gábor, az igazak útján” nevet kapta.

A módszer

A megvalósításhoz választott keret, vagyis **egy projekt kivitelezése közösen, az intézmény óvodapedagógusai** szerint a legalkalmasabb forma volt arra, hogy gyermekekhez közel tudják vinni ennek a hiteles embernek, Sztehlo Gábornak az életútját. Ehhez változatos játék-tevékenységeket terveztek, azzal, hogy élményekbe ágyazva fűzzék fel az ünnepi hét nevelési céljait.

A projektről, mint pedagógiai eljárásról Dewey óta tudjuk, mennyire hatékonyan képes bevonni a kisgyermek aktivi-

tásával annak belső motivációit, a rácsodálkozson és érdeklődésen keresztül, egészen az élményalapú tudásszerzésig, a játékos tanulási eljárások alkalmazásával. Tágabb értelemben a projekthét kivitelezésénél igyekeztek az óvodapedagógusok további olyan korszerű és hatékony eljárásokat is bevetni, amelyek a legjobban elősegítik az óvodáskorúak értelmi, testi, szociális és kommunikációs képességeinek harmonikus fejlődését. **Ez a projekt az óvodapedagógusok projektje volt.**

Közvetlen nevelési céljuk az volt, hogy *minden gyermeknek legyen alkalma valamilyen kifejezési formába foglalva „találkozni”* Sztehlo Gáborral: elsősorban érzéseken, élményeken, rövid történeteken, tárgyakon, filmen és más művészeti ágon keresztül.

A gyermekek a téma feldolgozása során szerzett fejlődésükről, eredményességükről végül az intézmény társadalmá előtt adtak számot, amikor a külső érdeklődők (szülők, testvérek, nagyszülők, barátok) és maguk számára bemutatták a hét során közösen készített alkotásokat.

Az alkalmazott tevékenységformák a következők voltak: drámapedagógiai, azaz az **élménypedagógia eszközeit bevonták** a szimbolikus játékok kombinációival. Egyéb **kooperatív tanulási módok**, mint a **digitális és infotechnika** nyújtotta lehetőségek segítettek kiaknázni a csoportos és egyéni megismertetést. Minden tevékenységüket úgy szervezték, hogy abban az óvodapedagógusok maguk is megtalálják az egyéni, a testhez álló kompetenciáikat, vagyis fontos volt a felnőttek számára az is, hogy **ez az esemény minden résztvevőnek különleges élményt nyújtson.** Az egyéni tapasztalatok szerzésétől, a kiscsoportos kooperáción át, egészen a családi és nagyobb közösségi alkalmig, bőven adódott lehetőség mindenkinek az iskolában egy időben zajló Sztehlo-hét projektjébe való bekapcsolódásra. E módszer segítségével valódi és értékes tu-

dást igyekeztek nyújtani gyermekeiknek és az érdeklődőknek egyaránt.

Az idő

Átgondolt és tudatos szervezés előzte meg a megvalósítás hetét, ami 2018. október 8–13-a közé esett. Igyekeztek lépésről lépésre hozzá szoktatni az ovisokat a sok helyről gyűjtött ismeret befogadására, vagyis mindenki a saját képessége, érdeklődése, tempója szerint haladhatott. Az előzetesen választott szempontokkal és eljárásokkal így komplex módon dolgozták fel a névadó életútját.

A közvetített nevelési tartalmak

A projekthét tevékenységei során a megvalósítandó erkölcsi tartalmak mindazon keresztény alapértékek megjelenítése volt, melyeket Sztehlo Gábor példája az utódokra hagyott:

- az egymásért való felelősség,
- közösségformálás,
- együttműködés képessége,
- bátorság,
- kitartás,
- kölcsönös szeretet és tisztelet,
- egymás iránti empátia.

A kivitelezés elve és menete

Kidolgozása Vass-Szabó Andrea és munkaközösségének érdeme¹. Az egymással szervesen kapcsolódó és egymásra épülő tevékenységformák fokozatosan és több oldalról segítettek elsajátítani mindazon műveltségtartalmakat, melyekre egy óvodáskorú gyermek is már képes, és ehhez Sztehlo Gábor emberi helytállását mesei részletekkel és eszközökkel jelenítették meg.

Óvodájuk nevelési gyakorlatába új elemként és kiváló lehetőségként illesz-

¹ Ezért nevezzük pedagógusprojektnek.

tették be ezt a projektet. Kettős célt tűztek ki maguk elé:

- egyrészt méltó módon megemlékezni intézményük névadójáról,
- másrészt bemutatni Sztéhlo Gábort az embert, akit embermentő tevékenységéért a Világ Igaza címmel tüntettek ki.

A pedagógusi projekt megvalósulása

• 2018. október 8-án hétfő délelőttel induló projekthéten **egy mesejáték keretében kezdték az olyan „kincseket”**

keresni, amelyek óvodai életükben mindennap tetten érhető. Ezek a következők voltak: a közösség, mint megtartó erő, a felfedezés módján megtapasztalható a világ szépsége, továbbá az öröm, amely a társakkal együtt megsokszorozódhat.

• Október 9-én barátokkal, gyerekekkel, anyukákkal és apukákkal együtt mozgásos játékokkal fejlesztették a résztvevők szabálytudatát, kitartását, testi erejét.

• Október 10-én a Fecskefészek óvodásai ellátogattak az Országos Evangélikus Múzeumba, ahol Sztéhlo Gábor életével és gyermekmentő munkájával is-

merkedtek meg, egy róla szóló emlékkiállításra.

• Október 11-én az egyes kezű gyermekek és családtagjaik egy kreatív délutánon változatos technikákkal készítettek a témához illő plakátot, melynek kivitelezését az óvodapedagógusok segítették.

• Október 12-én, pénteken pedig összegyűjtötték az elkészült „kincseket”, amiket a hét folyamán gyűjtöttek a közös játékok, a múzeumlátogatás, barkácsolás és a mesék inspirációival. Az így szerzett keresztény erkölcsi tartalmakra (értékekre) azóta is végzik.

Projekt neve: Sztéhlo Gábor, az igazak útján

„... a szeretet halkán lép, és áthatja az egész életet...”

A projekt célja:

- Sztéhlo Gábor születésének 109. évfordulójának méltó megünneplése.
- Sztéhlo Gábor életének, emberi nagyságának, munkásságának megismerése.
- Sztéhloi alapértékek megismerése, megélése: szeretet, türelem, segítőkészség, empátia fejlesztése.
- Evangélikus identitás megalapozása, közösséghez tartozás átélése.

Időpontok	Cél	A célból adódó feladatok, a pedagógus fejlesztő-tevékenysége	Projekt produktumai és tevékenységei	Eszköz-, erőforrásigény	Projekt fókusz-csoportja	A pedagógus projektfelelősei
Október 8., hétfő Kincskeresés	A projekt indítása. A sztehloi alapértékek, közösség, együttműködés.	A plakátkészítés folyamatában a kreativitás, a gyermek komponáló-és rendezőképessége fejlesztése. A dráma és szituációs játék. Változatos elemek felhasználása a keretjáték előadása során: érzelmi, művészeti, anyanyelvi nevelés.	Előadás, plakát 1. Plakát készítése: • Válogatás Sztéhlo Gábort ábrázoló fotókból, képekből, képzőművészeti alkotásokból (digitális mappa). • A kiválasztott kép alapján kollázs készítése. • Az elkészült plakátok bemutatása (faliújság, online közösségi felületek). Eredmény: plakát 2. Keretjáték a drámapedagógia eszközeivel: „Egyszer volt, hol nem volt, egy királylány, akit Kincskeresőnek hívtak. Nem érte be akármilyen drágakövekkel, ékszerekkel, ő a szív kincseit kereste...” Eredmény: mesejáték Kincskereső királylány kalandjai	Plakát-készítéshez: • laptop • nyomtató • papír • színes filctollak Dráma-játékhoz: • jelmezek • díszletek • padok • három óvodai csoport gyerekei • óvodapedagógusok • dajkák	Óvodás gyerekek és szülei	Madarász Melinda, Vass-Szabó Andrea, dajkák
Október 9., kedd Mozdulj velünk!	A projekt mozgásos blokkjának megvalósítása a sztehloi alapértékek közül: • Az egészségmegőrzés • Az egymásra való odafigyelés	Mozgásfejlesztő, ügyességi, játékok kezdeményezése, amelyeknek feladata: olyan kooperatív mozgásos játékok, amiben fejlődik a gyermekek koordinációja, ügyessége, testi együttműködési képessége.	Mozgásfejlesztő, játékos tevékenységek: • Palacsinta: Az ütőn lévő labdát egyensúlyozva vinni, meghatározott irányba. • Add tovább! Páros ügyességi játék. Az ütőn lévő babzsákot átbillenteni a másik ütőjére. • Hamburger: Mikrocsoportos játék. A játékosok az ütők és a labdák segítségével „hamburgert” alkotnak, eljuttatják a kijelölt célhoz. • Hegy-völgy: Sorverseny kis csapatokban. A labdaadogatás lent és fent.	Mozgásfejlesztő eszközök: • teniszütők • labdák • babzsákok, 3 db • számló • bóják • 3 db gumilabda • karikák • CD-lejátszó és • hangszórók	Óvodás gyerekek	Hollenbergerné Bencze Anikó, Prekler Katalin, dajkák

			<ul style="list-style-type: none"> • <i>Kis fecskék, ki a házból!</i> Közös játék, amely ügyességet, reagálóképességet fejleszt. • <i>Érintőfogó:</i> Társészlelést fejleszt. • „<i>Burgonyaültetés</i>”: Sorverseny – a babzsákokat kell a zsámolyokból ügyesen, gyorsan felszedni. <p>Eredmény: Élményt adó közös mozgások.</p>		Óvodások, szülők	
<p>Október 10., szerda</p> <p>Utazás a Fecskefészekről Sztehlo Gáborig!</p>	Sztehlo-projekt interaktív blokkjának megvalósulása: a <i>névadó életmentő munkájának megismerése.</i>	<p>Múzeumpedagógiai, infokommunikációs módszerekkel ismeretszerzés Sztehlo Gábor életéről.</p> <p>Feladat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A múzeum Sztehlo-kiállításának megtekintése. • A látottak feldolgozása. • A helyes közlekedés gyakorlása, szabályok tudatosítása. 	<p>Utazás és múzeumlátogatás során alkalmazott tevékenységek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arcfelismerő játék: Melyik képen találsz Sztehlo Gábort? • Igaz-hamis játék: Állítások Sztehlo Gáborról, a megismerő gondolkodás fejlesztése. • Színkereső játék: Mely színeket látod? Milyen hangulatuk van? • Zenehallgatás: Ismerkedés az egyházi zene kiválóságaival – J. S. Bach: C-dúr prelúdium (részlet). <p>Eredmény Utazás, múzeumlátogatás</p>	<ul style="list-style-type: none"> • térkép • 1 db mobiltelefon • belépők • innivaló • hátizsák 	Óvodások	Vass-Szabó Andrea, dajkák
<p>Október 11., csütörtök</p> <p>Ügyes kezek!</p>	Projekt kreatív blokkjának megvalósulása. Sztehloi alapértékek közül: <i>a közösség, a közös munka örömeinek átélése.</i>	<p>Kooperáció és kommunikáció, közösségi élet fejlesztése kreatív tevékenységekkel.</p> <p>Feladat: Vizuális és kreatív játékok, melyek összekötő elemek a közös alkotás.</p>	<p>Kreatív, választható alkotótechnikával</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gaudiopolis gyermekváros háza papírból. • Színes gyöngyökből változatos formák készítése. • Őszi hangulatú szalvétaképek készítése. 	<p>Kreatív ábrázolás eszközei:</p> <ul style="list-style-type: none"> • papírdobozok • színes papírok • ollók • ragasztók • színes vasalható gyöngyök • formák • szalvéták a szalvétatechnikához • szükséges spatulák • ragasztók • karton 	Óvodások, szülők, testvérek	Horváth Anita, Kósa Andrea, Prekler Katalin, dajkák
<p>Október 12., péntek</p> <p>Kincskereső</p>	Sztehlo-projekt zárása: a sztehloi alapértékek megnevezése: <i>szeretet, empátia, közösség, hit.</i>	<p>Dráma és szituációs játék, keretjáték</p> <p>Feladat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A dráma és szituációs játék pedagógiai elemei felhasználásával egy keretjátékban. Érzelmi-művészeti és anyanyelvi nevelés. 	<p>Előadás Keretjáték befejezése a drámapedagógia eszközeivel: <i>„és a királylány a meglelt kincseit nem a kincsesládába, hanem a szívébe zárta, és ezeket bőven osztogatta.”</i></p> <p>Eredmény/produktum Kincskereső királylány meséjén keresztül a projekt összegzése.</p>	<p>Dráma-játékhoz:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jelmezek • tornaterem • három óvodai csoporttal 	Óvodások, óvodapedagógusok, dajkák	Madarász Melinda, dajkák
<p>Kiegészítő tevékenységek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A projektben megvalósuló tevékenységek; programok előkészítése, szervezése, gyűjtő- és előkészítő munka (szakirodalmi anyag összeállítása, fotók gyűjtése, útvonaltervezés online felületen, előzetes terepszemle a múzeumlátogatáshoz; vizuális eszközök előkészítése stb.). • Plakát és szórólapok elhelyezése. • A projekt népszerűsítése, tájékoztatás, kommunikációs tevékenység végrehajtása. • Dokumentálás, archiválás, összegzés. <p>Készítette: Vass-Szabó Andrea</p>						

Visszagondolva a projekthét egészére, nem kétséges, hogy az evangélikus szellemiség annak minden eseményét áthatotta. A Fecskefészek egy olyan gyermekközpontú óvoda, ahol igazi közösségként tevékenykednek a felnőttek a keresztény nevelési célok megvalósításáért. Ez az érzelmben gazdag óvodai élet mindennap hozzájárul gyermekeik

(és szüleik!) képességeinek széles körű fejlődéséhez és kibontakoztatásához.

Köszönöm a meghívást, további sikereket kívánok a projektmódszerrel, mert ma ezt tartom az egyik legalkalmasabb személyiséget fejlesztő eljárásnak a gyermekek számára is.